

گرفتاری عربستان از کنفرانس ریاض تا ائتلاف مبارزه با تروریسم

حمله به یمن، سنگ اندازی در مسیر مذاکرات برای حل بحران سوریه، تشکیل ائتلاف پوچ مبارزه با تروریسم و دیگر شکست های عربستان نشان می دهد این کشور از سیاست خارجی منسجمی برخوردار نیست و رهبران آن هم در درک این مساله ناتوان هستند.

به گزارش آران نیوز: با وجود تلاش بسیار عربستان برای بازگشت قدرتمندانه به عرصه بین الملل اما این کشور با موانعی روبروست که ریاض را از یک تنگنا به تنگنای دیگر منتقل می کند. این مساله سوال هایی را درباره اینکه آیا عربستان قدرت این را دارد جایگاه کنونی خود را حفظ کند، مطرح می کند. علاوه بر این در شرایطی است که برخی از همپیمانان و رقبای آن برای در اختیار گرفتن جایگاه عربستان تلاش می کنند و گروه های تکفیری هم با گسترش دامنه قلمرو خود در حال مطرح کردن خود هستند.

در این راستا به تازگی آشکار بود عربستان تمایل داشت پیروزی هایی را به دست آورد. این کشور با تلاش برای پیروزی در جنگ یمن و موضع گیری های تند درباره بحران سوریه این هدف را دنبال کرد. یکی از برجسته ترین اقدام های ریاض اعلام تشکیل ائتلاف مبارزه با تروریسم است اما همه اطلاعات تاکنون نشان از این دارد که این ائتلاف نوید دهنده خیر و خوشی برای عربستان نیست. این ائتلاف نشان می دهد سیاست خارجی عربستان منسجم نیست و به زودی و آسانی هم نمی توان از این سیاست خارجی رهایی یافت.

در تحلیل واقعیت ها و نقش عربستان در منطقه باید گفت که توافق هسته ای ایران و کشورهای گروه 5+1 نخستین شکست برای عربستان بود به طوری که عربستان هنوز هم نتوانسته است خود را از تاثیر این شکست رهایی بخشد. عربستان طی سال های گذشته در برابر سیاست های ایران در منطقه و کشورهای اسلامی سنگ اندازی کرده است تا جایی که ریاض، به جای تل آویو، تهران را تهدید اساسی قلمداد کرده است.

از اینجا می توان همه طرح ها و تصمیم های بعدی عربستان را تحلیل کرد. عنوان اصلی همه این طرح ها تلاش برای حفظ تصویر گذشته بود که این کشور را خود را به عنوان رهبری بلامنازع جهان عرب معرفی می کرد. در سایه تحولات بزرگ، این کشور به تلاش بسیار و تجربه در میدان های جنگ و دیپلماسی نیاز دارد.

به باور ناظران، اعلام جنگ علیه جنبش مردمی انصارالله و نیروهای وابسته به علی عبدالله صالح رئیس جمهوری پیشین یمن نخستین چالش عربستان بود. اما ریاض با همه تلاش ها در همه اهداف خود در این نبرد با شکست روبرو و مجبور به تن دادن به گفت و گو در سوئیس شد. این در حالی است که عربستان پیش از این با حمله به یمن تلاش می کرد به طور کلی یمن را زیر کنترل خود در آورد و این کشور را به حیات خلوت خود تبدیل کند.

در سایه این تنگنای خطرناک، عربستان از راه بلندپروازی و افزایش در خواست های خود برای از بین بردن کنفرانس ژنو 2 برای حل بحران سوریه تلاش می کند. در این زمینه عربستان با برگزاری کنفرانس ریاض که بر خلاف ماموریت استنفان دی میستورا نماینده سازمان ملل در امور سوریه است با دعوت از رهبران گروه های سیاسی و نظامی مخالف نظام سوریه خواسته است هیاتی را برای مذاکره با دولت سوریه تشکیل دهد. اما نتایج نشست تا کنون بر خلاف خواسته عربستان است و کنشگران منطقه ای و فرمانطقه ای این اقدام عربستان را مورد انتقاد قرار داده اند.

از نظر ناظران، عقب نشینی برخی از گروه های مخالف سوریه از کنفرانس ریاض بحران بزرگ بود. این مساله فقط با مخالفت برخی از مخالفان از حضور در نشست محدود نشد بلکه برخی هم مثل گروه احرار الشام شرکت کردند و اما بیانیه نشست را امضا نکردند. برخی دیگر مانند جیش الاسلام که به طور مستقیم از سوی عربستان پشتیبانی می شود بیانیه را امضا کردند اما با شانه خالی کردن از تعهد های خود درصدد عقب نشینی هستند.

در چنین وضعیتی اعلام تشکیل ائتلاف کشورهای اسلامی به رهبری ریاض شگفت انگیز به نظر می رسد اما این ائتلاف به زودی برخی از ضربه های سنگین را دریافت کرد. به طوری که مشخص شده است این ائتلاف جدی نیست به ویژه برخی از کشورها اعلام کردند که از عضویت خود اطلاع ندارند و برخی دیگر هم با هرگونه نقش آفرینی در آن مخالفت کردند.

این مسایل نشان می دهند عربستان با آشوب و هرج و مرج روبرو است. اما رهبران این کشور قدرت درک این مساله را ندارند. افزون بر این عربستان نه از طرف دشمنان تاریخی خود بلکه از سوی برخی از کشورهای اروپایی و غربی به ویژه همپیمانان خود با اتهام های بسیاری مبنی بر حمایت از گروه های تروریستی روبرو است. در درون نیز این کشور با بحران واقعی روبرو است که باید به سرعت به پرداخته شود. این شرایط در حالی است که این کشور با رقبای بزرگی با برای نقش آفرینی در جهان عرب و اسلام رویاروست. همه این مشکلات برای عربستان در حالی به وجود آمده است در عرصه بین الملل کشورهای بزرگ به نقش ایران اعتراف کرده اند.

همچنین ترکیه هم تلاش می کند نقش رهبری جهان اسلام را از عربستان بگیرد و از همراهی جهان با پیشنهاد ترکیه برای انتقال مدیریت حج به سازمان همکاری اسلامی پس از حادثه منی استفاده می کند. در حالی که این مساله برای عربستان خط قرمز به شمار می رود.

همه این چالش ها با همدیگر در ارتباط هستند. عربستان در عرصه داخلی افزون بر اختلاف میان خاندان حاکم با گسترش گروه

های تکفیری تندرو نیز روبرو است. برخی از گروه‌ها تروریستی برای عربستان تهدید تلقی می‌شوند و ریاض برای رویارویی با آن ناتوان است و تاکنون موضع روشنی را درباره این گروه‌ها در پیش نگرفته است و فقط به مواضع پیشین خود چنگ زده است. این کشور قدرت برگشت به عقب هم ندارد. این مساله سبب شده است سوال‌هایی درباره آینده عربستان مطرح شود. آن سوال‌ها این هستند در شرایط وجود آشوب چگونه این کشور می‌تواند نقش منطقه‌ای خود را حفظ کند؟ آیا این کشور می‌تواند چالش‌های گوناگون را پشت سر گذارد یا در تنگنای تازه‌ای دیگر گرفتار و غرق خواهد شد؟

منبع: تسنیم